Məcburi köçkünlərin seçimi dəyişməzdir:

yalnız İLHAM ƏLİYEV!

Ölkəmizdə müstəqilliyin bərpasından sonra keçirilən sayca 8-ci prezident seçkiləri dövlətimizin və xalqımızın tarixinə, taleyinə mühüm hadisə kimi yazıldı. Azad, demokratik şəraitdə özünün seçmək və seçilmək hüquqlarından istifadə edən xalqımız növbəti dəfə də seçkilərin yüksək səviyyədə, beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsi üçün siyasi fəallıq göstərdi. Dünən seçki məntəqələrində şahidi olduğumuz yüksək əhvalruhiyyənin səbəbləri az deyildi. Ən başlıcası, hazırlıq dövründə tədbirlərin səmərəli təşkili idi.

Seçkilərdə iştirak edənlərin bir hissəsi də Ermənistanın təcavüzkar siyasəti nəticəsində torpaqlarının 20 faizi işğala məruz qalan məcburi köçkün soydaşlarımız idi. Həmin kateqoriyaya daxil olan seçicilərin bu siyasi kampaniyada fəal iştirakını təmin etmək üçün zəruri şərait yaradılmışdır. Xatırladaq ki, məcburi köçkünlərin həyat tərzinin yüksəldilməsi, mənzil-məişətinin yaxşılaşdırılması üçün salınmış yüzdən artıq müasir tipli, bütün infrastruktura malik qəsəbələrdə də seçicilərin azad və demokratik şəraitdə öz iradələrini ifadə etməsi üçün məntəqələr fəaliyyət göstərir.

Bakı şəhəri və Abşeron rayonu ərazisində də belə qəsəbələr və yeni yaşayış məhəllələri az deyil. Qaradağ rayonunun Müşfiqabad qəsəbəsindəki yeni məhəllədə Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan rayonlarından olan məcburi köçkünlər üçün fəaliyyət göstərən bir neçə seçki məntəqəsinə baş çəkib, onların səsvermə ilə bağlı fikirlərini öyrəndik.

118 saylı Ağdam şəhər seçki dairəsinin 46 saylı seçki məntəqəsində prezident seçkilərinə ciddi hazırlıq görüldüyü bir anlıqdan hiss olunurdu. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Nəsibə Hüseynova bildirdi ki, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edən seçkilərin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün lazımi şərait yaradılıb. 1261 seçicidən 3 nəfəri bu il ilk dəfə səs verməyə gəlib.

Səs verməyə gələnlərin arasında iki nəfər diqqəti daha çox cəlb edirdi. Onlardan biri ömrünün ixtiyar çağlarında olsa belə, Qarabağa qayıtmaq ümidi ilə yaşayan Balış Behbudova gənc nəslə örnək olsun deyə, səsvermədə iştirakı özünün borcu sayıb. Balış nənənin ağbirçək xeyir-duası ilə həqiqi hərbi xidmətə yola düşəcək 18 yaşlı Hüseynov Fərid Məqsəd oğlu isə ilk dəfə idi ki, səs verir, ölkə prezidentinin seçilməsində iştirak edirdi.

Balış Behbudova səs verdikdən sonra məntəqədən ayrılarkən üzünü gənc nəslə tutaraq dedi: "Mən ömrümün bu çağında səhv edə bilmərəm. Balalarıma da demişəm: ulu öndər Heydər Əliyevin haqq yolunu davam etdirən onun varisi, xalqımızın sevimlisi, ölkəmizi, dövlətimizi dünyada tanıdan, Qarabağımızı işğaldan azad etmək üçün var qüvvəsini əsirgəməyən, prezidentliyə ən layiqli namizədə - İlham Heydər oğlu Əliyevə səs verdim! Buna mənim haqqım çatır!"

Seçki məntəqəsində Milli Dirçəliş, Azərbaycan Demokratik, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi partiyalarının nümayəndələri ilə yanaşı, öz təşəbbüsü ilə seçkilərin gedişini izləyən Aynurə Qədimova, Nərminə Orucova və Rəşad Muradov da müşahidəçi kimi seçicilərin fəallığının müəyyən səbəblərlə bağlı olduğunu bildirdilər.

Müşfiqabad qəsəbəsindəki 83 saylı Ağcabədi-Füzuli seçki dairəsinin 41 saylı, 120 saylı Cəbrayıl-Qubadlı seçki dairəsinin 71 saylı, həmçinin 125 saylı Zəngilan-Qubadlı seçki dairəsinin 28 saylı seçki məntəqələrində seçicilərin əksəriyyətinin səsvermədə iştirak etdiklərinin şahidinə çevrildik. Gənc, orta və yaşlı nəslin nümayəndələri səsvermədə mütəşəkkillik nümayiş etdirirdilər.

123 saylı Kəlbəcər seçki dairəsinin komissiya sədri Adil Murtuzayevdən aldığımız məlumata əsasən, 50 min 454 kəlbəcərli seçici hüququna malikdir. Respublikanın 54 şəhər və rayonunun ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində məskunlaşmış kəlbəcərlilərin seçkilərdə iştirakı üçün 63 seçki məntəqəsi fəaliyyət göstərir. İlk dəfə səsvermədə iştirak edən kəlbəcərlilərin sayı 336, yaşı 100-dən artıq olanlar isə 16 nəfərdir.

Kəlbəcərlilərin səsvermədə iştirak etdiyi seçki məntəqələrindən biri Bakı şəhərinin Xətai rayonunda yerləşir. 123 saylı Kəlbəcər seçki dairəsinin 3 saylı seçki məntəqəsinin sədri Füruzə İsmayılova bildirdi ki, 890 seçicinin səs verməsi üçün burada hər cür şərait yaradılıb: "Seçicilərin fəallığının təmini isə ölkədə yaradılan demokratik şəraitdir. Hər kəsin öz namizədinə səs verməsi üçün hərtərəfli imkan yaradılıb. Günorta saatlarınadək seçicilərin əksəriyyəti səsvermədə iştirak edib".

62 saylı məntəqə isə Abşeron rayonunun Mehdiabad qəsəbəsindəki "Gənclər şəhərciyi"ndə fəaliyyət göstərir. 599 seçicinin səs verməsi üçün burada da hərtərəfli şərait yaradılıb. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Nurəddin Hüseynov xüsusi olaraq vurğuladı ki, 81 yaşlı şəhid atası Qədim Məmmədovla, 1934-cü il təvəllüdlü Zərəngiz Niftalı qızı Əliyevanın səsvermədə iştirakı məntəqədən çıxandan sonra açıq şəkildə cənab İlham Əliyevi dəstəkləmələri, müxtəlif siyasi partiyaların müşahidəçilərinin də marağına səbəb oldu.

Abşeron rayonu ərazisindəki 17 saylı seçki məntəqəsində də seçici fəallığının şahidinə çevrildik. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Aidə Əhmədova bildirdi ki, prezident seçkiləri ölkəmizin və xalqımızın ictimai-siyasi, həmçinin sosial-mədəni həyatında mühüm rola malikdir.

123 saylı Kəlbəcər seçki dairəsinin 4 saylı seçki məntəqəsində gördüklərimiz əsas verir deyək ki, burada 785 nəfər seçicinin səs verməsinin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. 105 yaşlı Xeyransa Baxşəliyeva da seçki məntəqəsinə gələrək öz borcunu yerinə yetirirdi. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Əkbər Sarıyevin bildirdiyinə görə, bu dünyagörmüş ağbirçək bütün seçkilərdə məntəqəyə gələrək səs verir. Belə uzunömürlü seçicilərlə yanaşı, ilk dəfə səsvermədə iştirak edən gənclərin seçkilərə münasibəti onların fəallığından irəli gəlirdi.

"Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağı İctimai Birliyinin sədr müavini, YAP Gənclər Təşkilatının fəalı Həbib Misirov isə qeyd etdi ki, seçkilərin şəffaf, ədalətli şəkildə keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Ona görə də 106 yaşı olmasına baxmayaraq, Gülbalıyeva Zeynəb Cəlal qızı da səs vermək üçün məntəqəyə gəlib...

Baş çəkdiyimiz məntəqələrin hər birində seçkilərin yüksək səviyyədə keçirildiyinin şahidi olduq. İstər məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri, istərsə də müşahidəçilər özlərinin vəzifə və vətəndaşlıq borclarını yerinə yetirirdilər. Buna görə də seçki məntəqələrinə gələnlərin sərbəst, azad və demokratik şəraitdə səs verələri üçün hər cür şərait yaradıldığını görmək mümkün idi.

Bu həm də bir vətəndaşlıq borcu idi ki, hər kəs seçki məntəqələrinə tələsirdi, sabahlarının daha xoş və firavanlığı üçün səs verməyə...

❖ ❖ ❖

Ağdam

Tarixin bütün zamanlarında dövlətçiliyə yenilməz sədaqəti ilə seçilən ağdamlılar 11 aprel prezident seçkilərində böyük ruh yüksəkliyi ilə iştirak ediblər. Rayon ərazisinin dörddə üç hissəsi uzun illərdən bəri işğal altında olsa da, bu cəbhə bölgəsinin sakinləri Qarabağın tezliklə işğaldan azad olunacağına inanır, öz fədakarlıqları ilə dövlətin gücünə güc qatırlar.

Ağdam rayonunun İmamqulubəyli kəndində yerləşən 6 saylı seçki məntəqəsindəyik. Məntəqədə qələbəlik müşahidə olunur. Məntəqədən çıxan bir nəfərlə həmsöhbət oluruq. İmamqulubəyli kəndinin sakini Şükür Mirzəyev təəssüratını bizimlə həvəslə paylaşır:

- Mənim xeyli yaşım var. Dünyanın hər üzünü görmüşəm. Dövlətimizin artan qüdrəti, yaradılmış etibarlı sabitlik, əhatə olunduğumuz qayğı bizlərə yaşamaq həvəsi verir. İndi səs verib çıxıram. Kimə səs verdiyim də sirr deyil. Xalqımızı bəlalardan xilas edən ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursuna, onun layiqli davamçısı İlham Əliyevə səs verdim. Bilirəm ki, kənd sakinlərinin əksəriyyətinin də seçimi belədir. Atalar demiş, görünən kəndə nə bələdçi?! Bu gün İlham Əliyevə alternativ yoxdur.

119 saylı Ağdam kənd seçki dairəsi 42 məntəqəni birləşdirir. Dairə üzrə seçicilərin sayı 42.224 nəfərdir. Dairədə 400 nəfərdən çox müşahidəçi qeydə alınmışdır. Seçkilərin şəffaf, demokratik, obyektiv keçirilməsi üçün vaxtında görülmüş ciddi hazırlıq işlərinin nəticəsidir ki, seçki prosesi heç bir qanun pozuntusuna yol verilmədən davam edir. Xalq seçdiyi namizədə həvəslə, həm də böyük mütəşəkkilliklə səs verir.

Zəngilan

Sumqayıtda məskunlaşan qaçqın və məcburi köçkünlər də prezident seçkiləri günü məntəqələrə gələrək bu ümumrespublika tədirində yaxından iştirak etdilər.

Sumqayıt şəhərinin 3-cü mikrorayonunda yerləşən 23 saylı Zəngilan tam orta məktəbin binasında təşkil olunan 125 saylı Zəngilan-Qubadlı seçki dairəsinin 19 saylı məntəqəsində bunun şahidi olduq. Məntəqənin sədri Ramiz Qulamov bildirdi ki, məntəqə üzrə 1441 nəfər seçici var. Seçkilərə də yaxşı hazırlaşmışıq. Seçicilərimiz də burada yaşayan zəngilanlılardır.

Səsverməyə gələn yaşı 80-ni adlamış Rəşiqə Gülməmmədova bildirdi ki, vaxtilə əmək qabaqcılı olub: "Həmişə öz əlimizin zəhməti ilə çörəyimizi qazanmışıq. 25 ildir ki, Sumqayıtda məskunlaşmışıq. Cocuq Məncanlının alınıb bizə verilməsi qəlbimizdə sabaha inam yaradıb. Əminəm ki, tezliklə torpaqlarımız azad ediləcək".

Nailə Bayramova söhbətə qoşulub dedi ki, bizə qayğı ilə yanaşırlar. Müavinətlərimiz artırılıb, yaşayış şəraitimiz yaxşılaşıb. 4 nəvəm tələbədir. Bütün bunları düşünəndə necə seçkiyə gəlməyəsən?! Sabahımız elə bizim seçimimizdən asılıdır. Biz də layiq bildiyimiz namizədə səs veririk.

Qubadlı

Dünən 125 saylı Zəngilan-Qubadlı seçki dairəsinin 53 saylı seçki məntəqəsində yüksək əhval-ruhiyyə var idi. Məntəqə sədri Müşviq Quliyev bildirdi ki, 1487 nəfərin səs verməsi üçün məntəqədə hər bir şərait yaradılıb.

Seçici Teyfur Mahmirzəyev dedi ki, vətən həmişə öz nümunəvi oğul və qızları ilə fəxr edib: "Onlar qarşıya çıxan problemlərin həllində öz dövlətlərinə yardımçı olublar. İnşaallah, gələn seçkiləri öz doğma torpaqlarımızda keçirəcəyik. Mən buna varlığım qədər inanıram".

Yaşı 80-ni adlamış Rauf Şükürov, Səlim Ləmişov, Mübariz Xudiyev və digərləri bildirdilər ki, bu gün ölkəmizdə sabitlikdir, Azərbaycan yalnız irəliyə addımlayır, iqtisadi qüdrətimiz bundan sonra daha da artacaq.

Dairənin 37 saylı məntəqəsində də eyni hadisənin şahidi olduq. 1048 seçicisi olan məntəqədə səsvermənin seçki qanunlarına uyğun aparılması üçün bütün şərait var idi. Bunu müşahidəçilər - öz təşəbbüsü ilə seçkini izləyən Mahir Sarıyev, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasından Gündüz Salmanov, ADP-dən Cavid İsmayılov da təsdiq etdilər. Cəbhəçilər Təşəbbüs qrupunun məntəqə üzrə müşahidəçisi Əbdüləli İmanov bildirdi ki, artıq neçə dəfədir seçkidə iştirak edir: "Seçkilərin fəallığı yüksəkdir"

Qarabağ müharibəsi veteranı, II qrup əlil Yaqub Vəliyev də seçkinin gedişatından razı qaldığını bildirdi. 85 yaşlı Pərzad Abdullayeva da müharibənin ağır illərini yaşayıb: "Hazırda Sumqayıtda məskunlşmışam. Arzu edirəm, növbəti seçkiləri Qubadlıda keçirək".

Kəlbəcər

Kəlbəcərli məcburi köçkünlər həmişə olduğu kimi, aprelin 11-də keçirilən prezident seçkilərində də siyasi fəallıq nümayiş etdirmişlər. 123 saylı Kəlbəcər dairə seçki komissiyasının sədri Adil Murtuzayevlə söhbət zamanı dedi ki, dairəni əhatə edən 63 məntəqə üzrə ümumilikdə 50 min 454 nəfər seçici qeydə alınmışdır.

Dairənin 12 saylı məntəqəsi Gəncədəki yeni salınmış qaçqın şəhərciyindəki mədəniyyət evində yerləşir. Biz məntəqəyə daxil olanda çoxlu sayda seçicinin növbə gözlədiyini gördük. Onlar prosedur qaydalarına uyğun olaraq şəxsiyyət vəsiqəsi ilə seçki məntəqəsinin üzvlərinə müraciət edir və adının qarşısında imza edərək, səsvermə bülleteni alaraq kabinəyə daxil olurdular. Seçki tam şəffaf və demokratik şəraitdə keçirdi.

Məntəqə seçki komissiyasının sədri Nizami Əkbərov məlumat verərək dedi ki, burada son dəqiqləşdirməyə əsasən, 1480 seçici səs verməlidir. Günortaya yaxın seçicilərin yarıdan çoxu səsvermədə iştirak edərək, öz münasibətini bildirmişdir.

Bu məntəqədə yaşı 100-dən yuxarı olan 16 nəfər seçici vardır. İlk dəfə səs verənlərin sayı isə 336 nəfərdir. Biz məntəqədə olarkən kəlbəcərli ağsaqqal, yazdığı roman və povestlərlə oxucuların rəğbətini qazanmış Surxay Səlimovla görüşdük. Dedi ki, mən çoxdan səs vermişəm. İndi oturub seçkini seyr edirəm. Yaşlı insanları, gəncləri görəndə ürəyim dağa dönür. Hamıda ruh yüksəkliyi var. Heç bir seçiciyə təzyiq göstərilmir. Hamı ürəyinin səsi ilə istədiyi namizədə səs verir.

Öyrəndik ki, seçki prosesi zamanı heç bir qanun pozuntusu qeydə alınmayıb. Qəsəbədə məskunlaşan kəlbəcərlilər onlara yaradılan bu şəraitə görə dövlətə və dövlət başçısına minnətdarlıq edirdilər.

Şuşa

Dünən ayrı-ayrı bölgələrdə məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımız da seçki məntəqələrinə tələsirdilər. Onların arasında İsmayıllı rayonunda yaşayan məcburi köçkünlər də vardı. Bu rayonda məskunlaşmış 3500 məcburi köçkünün 1826 nəfəri seçmək hüququ olanlar idi. Onlar 6 seçki məntəqəsində səs verirdilər. Məntəqələrdə olaraq onların seçki ilə bağlı fikirlərini öydəndik.

İsmayıllı rayonunda fəaliyyət göstərən Şuşa rayon 15 nömrəli ümumi orta məktəb müəllimi Məmmədxan Almuradov dedi:

- İlk dəfə 1988-ci ildə separatçı ermənilərin təzyiqi nəticəsində qədim oğuz yurdu olan Dərələyəz mahalını tərk edib Şuşa şəhərinə sığındıq. Təzəcə yerimizə isinişmişdik ki, 1992-ci ildə qədim Şuşanın işğala məruz qalması ilə məcburiyyət qarşısında oranı da tərk etdik. Növbəti yaşayış yeri kimi İsmayıllı rayonunu seçdik. Artıq həm qaçqın, həm də məcburi köçkün statusunda idik. İllərlə əldə etdiyimiz nəyimiz vardısa, əvvəl Ermənistanda, sonra isə Şuşada qoyduq. Burə gəldiyimiz ilk gündən qayğı ilə əhatə olunduq.

Laçın rayon Oğuldərə kənd sakini Qalib Məcnunov isə fikrini belə ifadə etdi:

- Rayonumuz işğal olunarkən könüllü döyüşdüyüm üçün ailəmizin yanında olmamışam. Ailə respublikanın fərqli rayonlarında məskunlaşmışdı. Nəhayət, 1996-cı ildə ailəmiz İsmayıllıya gələrək Tircan kəndi yaxınlığındakı ferma binasına sığındıq. Bir il sonra mən də valideynlərimin yanına qayıtdım. İlk günlərdən şəxsi təsərrüfatımızı yaratdıq. Dövlətin dəstəyi, yaradılan münbit şərait nəticəsində maddi vəziyyətimiz tam normaldır. Heç nədən çətinliyimiz yoxdur. Əliboş, bütün var-dövlətini geridə qoyan ailəmiz indiki halından tam məmnundur. Hazırda dördotaqlı və bütün şəraiti ilə təmin olunmuş evdə yaşayırıq.

Ağdam rayonunun Qiyaslı kənd sakini Mahir Vəliyev:

- Ailəmiz Ağdamı tərk edəndə mən könüllü kimi hərbi hissədə olmuşam. Sonradan həqiqi hərbi xidmətə keçirilərək taqım komandiri seçilmişəm. 1992-ci ildə Ağdərə rayonunda gedən döyüşlər zamanı minaya düşərək yaralanmışam. Buna baxmayaraq ümummilli lider hakimiyyətə gəldikdən sonra mən də təzədən orduya qayıtdım. Bu dəfə Ağdamın Şelli kəndində gedən döyüşlərdə ağ ciyərimdən güllə yarası aldım. Ailəmiz 1993-cü ildən İsmayıllı rayonunun "Kökəltmə məntəqəsi" adlanan yaşayış ərazisindədir. Hazırda Prezident təqaüdü, pensiya, məktəbdən maaş və çörəkpulu alıram. Bu da yaşamağımız üçün tam yetərlidir. Məncə, qeyd etdiklərim kimə səs verməyimə ən dolğun cavabdır.

"Azərbaycan"